

R e f e r a t

Tid: 09. november 2006

Sted: FAFO Konferansesenter, Oslo.

Frammøtte: 13 fylker: Akershus (Eirik Waagaard); Aust- og Vest-Agder (Olly Kristensen); Hedmark (Mostafa Pourbayat, Hedmark fylkeskommune); Hordaland (Mary Helen Borlaug); Nordland (Steinar Johansen); Nord-Trøndelag (Inga Astrid Hildrum); Sogn og Fjordane (Anne Grethe Tveit); Sør-Trøndelag (Gro Grøtte); Vestfold (Mari-Anne Staaland); Østfold (Sissel Kreppen); Buskerud (Kari Alvim); Telemark (Tone Sissel Kise).

For Arbeidsutvalget: Egil Lothe (leder); Kristin Sørli (kasserer); Stein Trygve Petersen (sekretær/møteref); Arvid Jensen (medlem); Arild Melvær (1. vara).

Forfall: Finnmark (Ågot Granheim Petterson); Møre og Romsdal (Vigdis Toresen Stefanovic); Oppland (Anne Johansson/AU);

Uten representasjon: Oslo, Rogaland og Troms fylker.

Sakliste:

- (15/06) (a) Referat fra Landstyremøte 13.06.06.
  - (b) Bemerkninger til innkalling.
  - (c) Saker til eventuelt.
- (16/06) Orienteringssaker.
- (17/06) Landsmøte/landsmøtekonferanse april 2007.
- (18/06) Studietur 2008.
- (19/06) NAV.
- (20/06) NIR.
- (21/06) Introduksjonsloven.
- (22/06) Faggruppen "flyktningarbeidere/-ansvarlige" - endringer og konsekvenser for ffkf.
- (23/06) Kontakt/samarbeid med KS, IMDI og AID.
- (24/06) Landsstyret.
- (25/06) Valg til Arbeidsutvalget.
- (26/06) Endringer i bosettingsmønster.
- (27/06) Bostøtte til introdeltakere.
- (28/06) Innspill fra fylkene.
- (29/06) Eventuelt.

Sak 15/06

- (a) Referat fra Landsstyremøte 13.06.06 godkjent.
- (b) Ingen bemerkninger til innkalling.
- (c) Saker til eventuelt:

Innspill ift NIR (v/leder/Follo Kvalifiseringscenter); Innspill ift NAV og trygderettigheter (v/Vestfold/Sande kommune); Innspill ift ffkfs nettside (v/Sogn og Fjordane); Utpeking av landsstyreprerentant til oppsummering av konferanse (v/AU, 1. vara)

Sak 16/06

Orienteringssaker.

Status vedr uttalelse om familiegjenforente m.m.:

Det vises til brev til AID og Kommunalkomiteén (ffkf.web) og svar fra AID v/ statsråd BHH.

Sak 17/06

Landsmøte/landsmøtekonferanse april 2007:

- Tidspunkt fastsatt (endret) til april 2007.
- Sted fastsatt til Oslo eller nærliggende område.
- Ffkf kjøper teknisk arrangement, inkl påmelding og fakturering. Ordning testes ut og evalueres ifm konferanse 9-10. november 2006.

Innspill til konferansetema:

- (1) "Statusforskjeller" mellom flyktninger som følge av fgj/hgr-problematikk. (Nordland)
- (2) Bortfall av tilskudd til funksjonshemmede for "B-flyktninger", jf over. (Nordland)
- (3) Konsekvenser av utgiftsøkninger parallellt med nedskjæringer (omlegging) på tilskudd for kommunenes bosettingsvilje. (Eksempelvis vertskommuners ansvar for "lengeventende barn i mottak" i henhold til endringer i Utlendingsloven). (AU, 1. vara)
- (4) Tap av pensjonsrettigheter og rett og plikt til introduksjonsprogram for familiegjenforente, jf (1). (Vestfold)
- (5) Innspill (1) - (5) m.v. relatert til NAV. (Sør-Trøndelag)
- (6) Finansieringsordningene generelt på flyktningfeltet. (Akershus)
- (7) Norsk innvandringspolitikk i lys av globale endringer. (Sogn og Fjordane)
- (8) "Vi og de"-problematikken. Hva skjer i hverdagen? (Sør-Trøndelag)
- (9) Situasjonen for flyktningbarn i Norge. (Aust- og Vest-Agder)
- (10) Somalieres vanskeligheter på arbeidsmarkedet. (Nord-Trøndelag)
- (11) Kjønn- og likestillingsperspektiver m.m. innenfor et samfunn i "segrert harmoni", jf konferansetema 10. nov. Implikasjoner for praktisk flyktningarbeid. (Leder)

Tema drøftes i lokallagene og sendes ffkf per mail innen 18.01.07.

Sak 18/06

Studietur 2008.

Landsstyret er positive til ny studietur våren, ev høsten 2008 som alternativ til fagkonferanse. Reisemål og opplegg må forene hensynet til pris, dvs kommunenes utlegg per deltaker, og tilstrekkelig "utfordrende" destinasjoner. Utgangspunktet må være flyktningproduserende eller -mottakende områder med releveans for den enkelte bosettingskommune.

AU utarbeider forslag til Landsstyret februar 2007.

Sak 19/06

NAV.

Det vises til Landsstyrevedtak 03/06 og program for fagkonferanse 9. november 2006. Ulike erfaringer på kommunenivå, inkludert pilotkommunene, med tilnæringsprosessen så langt. Bred enighet i LST om at måten vi *forholder* oss til reformprosessen på blir avgjørende for utfallet.

Fra ordskiftet:

Inga Astrid Hildrum (Nord-Trøndelag/pilotkommune Verdal) framhever at vi selv må legge premissene for hva vi ønsker dersom vi vil ha en innvandrerspesifikk kompetanse i NAV. Flyktningtjenesten kan komme i en sær-rolle i det tjenesteytende system dersom den blir stående utenfor.

Steinar Johansen (Nordland/pilotkommune Fauske) mener vi skal ta BHH på ordet og *kreve* å få være med i prosessen, samtidig som vi er bevisst på hvilke (av våre) tjenester som naturlig hører inn under NAV og hvilke som bør holdes utenfor. Som fagmiljø har flyktningtjenestene også mye å bidra med i form av sin tverrfaglig kompetanse.

Olly Kristensen (Aust- og Vest-Agder) advarer mot klientifisering av flyktninger dersom Trygd og Sosial får en for framtreddende rolle i NAV. I forhold til flyktningfaglige problemstillinger bør NAV Arbeid innta en særstilling.

Kari Alvim (Buskerud) stiller følgende spørsmål:

- Hvilke føringer går fram av nåværende (og framtidig) lovverk på området?
- Hvordan samordnes statstilskudd (INT) dersom flyktningtjenesten innlemmes i NAV?
- Hvar skjer i kommuner der flyktningtjenesten allerede er samorganisert med den kommunale voksenopplæringa dersom man ønsker innlemmelse i NAV?

Tone Sissel Kise (Telemark) opplever det tverrkommunale NAV-samarbeidet (Bø, Nome og Sauherad kommuner) som fjernt fra både brukere og flyktningfaglige miljø i kommunene. Reformprosessen beskrives som en byggkonstruksjon "fra pipa og ned". Etaten kjennetegnes av "to kulturer", hvor Arbeid og Trygd representerer en *regelstyrt* kultur, mens Sosial står for en *fleksibel og behovsstyrt*.

Sissel Kreppen (Østfold) har den motsatte opplevelse fra egen kommune (Trøgstad), hvor prosessen har vært solid fundamentert og involvert alle relevante faggrupper, og hvor flyktningtjenesten har vært en av premissleverandørene.

Mary Helen Borlaug (Hordaland) ser for seg en "etterspørselssituasjon" vis-à-vis NAV, hvor andre brukergrupper tilbys introduksjonsordning på linje med flyktninger, og på sikt kan komme til å "erstatte" primærgruppen som følge av redusert bosetting.

Olly Kristensen (Aust- og Vest-Agder) peker i samme forbindelse på innvandrere (uten flyktningbakgrunn) som til nå ikke har vært fokusert.

Steinar Johansen (Nordland) tar til orde for at det lages en "mal" for den videre prosessen, med kartlegging av problemstillinger, og fordeler og ulemper for de berørte kommuner.

Arild Melvær (AU) peker på fylkesrepresentantens ansvar for å følge opp saken i fylkeslagene, og bidra til en systematisk innhenting av erfaringer fra medlemskommunene.

AU følger opp alle innspill i saken og vurderer ev nedsettelse av en arbeidsgruppe i 2007.

Sak 20/06

NIR

IMDI rapporterer om startvansker i en rekke kommuner med et stort antall rett- og plikthavere uten formelt vedtak om norskopplæring og program. Størst er "mørketallene" når det gjelder registreringer i forhold til introduksjonsprogram.

Flere kommuner opplever NIR som en ekstra administrativ arbeidsbelastning uten at det er satt av ressurser. For web-grensesnitt-brukere er registreringen spesielt tidkrevende. Av tekniske utfordringer nevnes knappe tidsfrister og problemer med tilbakeregistrering. Av positive virkninger framheves innskjerping av rutiner for registrering av oppmøte og fravær.

AU (v. Kristin Sørлие) stiller spørsmål ved standardformuleringer i oppholdsvedtak (IMDI) som pålegger *innvandrere* å kontakte sin bosettingskommune med tanke på ev pliktig deltakelse i introduksjonsprogram. Denne formuleringen bør vurderes å tas ut sentralt for de som ikke tilhører personkretsen.

AU viser til kompendium vedr introduksjonslov, forvaltningsrett og NIR (HYPERTEKST) utarbeidet ved IMDI Midt-Norge.

Sak 21/06

Introduksjonsloven.

Leder skisserer følgende debattpunkter:

- (i) Bør fflkf engasjere seg ift endring av enkeltbestemmelser i loven, f eks stønadnorm til deltakere under 25 år, eller bidra til at kommunene "går i takt" ift lovens bokstav?
- (ii) Fungerer loven etter intensjonene?
- (iii) Hvordan ivaretas lovforståelse av fylkesmannsembetene ifm klagesaker?
- (iv) Hvordan er den organisatoriske ansvars plasseringen for introduksjonsordningen i den enkelte kommune?
- (v) Hvordan står ressursbruken ifm introduksjonsordningen i forhold til resultatene?
- (vi) Hvilke utfordringer knytter seg til per-capita finansieringen av norskopplæring?
- (vii) Hvordan forholder vi oss til grupper som faller utenfor rett og plikt til til program?

Det rapporteres om få klagesaker for fylkesmannen.

Mari-Anne Staaland (Vestfold) melder om en fast møtende representant for fylkesmannen sammen med bosettingskommunene i Vestfold flyktningsforum. Klagesaker i eksempelvis Larvik kommune har gått på innhold i programmet (1 sak) og avkorting av stønad (1 sak), hvor en ble pålagt å etterbetale trekk for fravær dokumentert av deltaker i ettertid.

Inga Astrid Hildrum (Nord-Trøndelag) tar opp "gråsoneproblematikken" i forhold til deltakere med rettigheter til utdanningsstøtte. I *prinsippet* skal introduksjonslønn og utdanningsstøtte være gjensidig ekskluderende ettersom de er innrettet mot de samme behov. Samordningsregler fins derfor ikke i lovverket. Enkelte kommuner velger å beholde stønadsberettigede deltakere i program tross høye utbetalinger.

Kari Alvim (Buskerud) melder om medhold i klagesak til Nedre Eiker kommune etter avslag på forlengelse av program for å fullføre trinn III-test (høyere nivå) i norsk. Begrunnelsen gikk på at deltaker hadde avsluttet sin *grunnleggende kvalifisering*.

Mostafa Pourbayat (Hedmark fylkeskommune) stiller spørsmål om kommunenes praksis når det gjelder programforlengelse for deltakere med fødselspermisjon (hva angår lønnet periode) og deltakere uten gjennomført grunnskole.

Kari Alvim (Buskerud/Nedre Eiker kommune) inkluderer nedkomstperiode (4 uker) i vedtak om forlengelse.

Steinar Johansen (Nordland/Fauske kommune) fatter intro-vedtak på inntil 3 år for deltakere som starter grunnskoleløp.

Mari-Anne Staaland (Vestfold/Larvik kommune) innvilger maks 1 års forlengelse uansett grunnlag for søknad.

Olly Kristensen (Aust- og Vest-Agder/Søgne kommune) gir permisjon i forbindelse med midlertidig jobb-engasjement framfor å avkorte introduksjonsstønad og la programmet løpe.

Mari-Anne Staaland (Vestfold) reiser spørsmål om kommunale brukerundersøkelser i forbindelse med introduksjonsordningen.

Kari Alvim (Buskerud/Nedre Eiker kommune) oversender mal utarbeidet i forbindelse med evaluering av forsøksperiode (1999-2004).

Mostafa Pourbayat (Hedmark fylkeskommune) viser til NAFOs (Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring) pågående kartlegging av flaskehalsen innenfor opplæring for voksne.

Det vises også til Fafos og ISFs evaluering av introduksjonsordningen på oppdrag fra AID i januar 2007.

Sak 22/06

Faggruppen "flyktningarbeidere/-ansvarlige" - endringer og konsekvenser for ffkf.

Problemstilling, jf saksdok: Har ffkf i dagens situasjon behov for å utvikle en dialog med andre faggrupper, og hvordan gjør vi eventuelt dette?

Sissel Kreppen (Østfold/Trøgstad) og Tone Sissel Kise (Telemark/Sauherad) rapporterer om etablering av felles plattform i egne kommuner etter omorganiseringsprosess.

Mari-Anne Staaland (Vestfold) viser til bredt sammensatt flyktningforum i fylket, med voksenopplæring, NAV arbeid, fylkesmann, mottak og IMDI  st som fast møtende i tillegg til flyktningansvarlige i kommunene.

Arild Melvær (AU) peker på mottakenes rolle som "igangsettere" av kvaifiseringsprosessen.

Eirik Waagaard (Akershus) melder om intro-nettverk med felles fagseminar i fylket, og tar til orde for felles fagkonferanser også i ffkf-regi.

AU ser det som en styrke med en tverrfaglig bredde bl a i NAV-prosessen, og vurderer invitasjon av utvalgte faggrupper (etablerte fora) i forbindelse med kommende konferanser.

Sak 23/06

Kontakt/samarbeid med KS, IMDI og AID.

Jf saksdok (innkalling).

Flyktningansvarlige støter ofte på problemstillinger som ligger i grenseland mellom statlig og kommunalt ansvarsfelt. Et eksempel er tjenestetilbud til innvandrere uten flyktningbakgrunn. Stortingsmelding nr 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og integrering (HYPERTEKST) og Handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen og mål for inkludering (vedl St prp 1 2006-07 - Statsbudsjettet) (HYPERTEKST) lanserer viktige føringer for kommunenes arbeid med flyktninger og andre brukergrupper. En strategi for samarbeid med KS, IMDI og departementet kan sikre en bedre implementering av disse føringene i kommunene.

Flere kommuner innarbeider statlige føringer i utarbeiding og rullering av handlings- og virksomhetsplaner for å oppdatere kommunestyremedlemmer og skaffe ryggdekning for bruk av integreringsmidler.

Saken følges opp av AU.

Sak 24/06

Landsstyret. Endringer mv:

- Rrahim Sherifi (Sveio kommune) valgt til ny vara for Hordaland.
- Innmeldinger fra div kommuner i Rogaland varslet.
- Oslo (kommune) påmeldt konferanse (9-10. nov 06).
- Troms fylke så langt ikke gitt tilbakemeldinger.

Sak 25/06

Valg til arbeidsutvalget (AU).

P  valg: 3. vara (etter opprykk av 2. vara Cai Neset (Bærum kommune)) for perioden 2006-08. Det vises til AUs innstilling på Mari-Anne Staaland (Larvik kommune).

Innstilt kandidat enstemmig valgt.

Sak 26/06

Endringer i bosettingsmønster.

Saksdok: Innspill fra Arvid Jensen (AU/Vefsn kommune), jf innkalling.

Flere kommuner registrerer en endring av bosettingsmønster, både som følge av overordnede målsettinger, men også på tvers av fordeling foretatt av Nasjonalt Bosettingsutvalg. Det stilles spørsmål om IMDI regionalt gjennom sin bosettingspraksis medvirker til en slik endring.

Mary Helen Borlaug (Hordaland) registrerer at de største byene med kapasitet tas først, mens mindre kommuner (med bosettingsvedtak) starter nedbygging av sin beredsskap.

Steinar Johansen (Nordland) ser samme tendens i region nord. Ofte blir distriktskommunene forspurt om å ta enslige og syke. Mange kommuner i regionen sliter med å opprettholde tilrettelagte tilbud.

Olly Kristensen (Aust- og Vest-Agder) ser mottak bli lagt ned også i region sør. Mens mindre kommuner melder om kapasitet, blir bosettingsklare sittende på vent i mottak pga husmangel i presskommuner.

Det vises til håndtering - sak 23/07.

Sak 27/06

Bostøtte til introdeltakere.

Landstyret imøteser endring i Husbankens vedtakspraksis med månedlig istedenfor tertialsvis søknadsbehandling, jf *Handlingsplan for integrering osv.* - sak 23/06.

Det vises også til arbeidsgruppe nedsatt av AID.

Landstyret ser ut fra et likebehandlingsprinsipp at den totale husstandsinntekt må legges til grunn, også for introdeltakere. Det ses som uheldig at denne reguleringen skjer først år to i programmet.

Sak 28/06

Innspill fra fylkene.

Det vises til *eventuelt*.

Sak 29/06

Eventuelt. Saker behandlet:

- Innspill til ffkfs nettsider (Sogn og Fjordane).

AU ser på innspill i forbindelse med gjennomgang av nettsidene.

- LST-representant til oppsummering av konferanse (AU v. Arild Melvær).

Valgt: Mari-Anne Staaland (Vestfold).

